

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron za pol leta 4 krona, za četrletno 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Deželni zbor štajerski.

Precej dolgo je trajalo in bil se je ljuti boj na političnem polju, predno smo prišli do volitev v občem volilnem razredu ali 4. kuriji. Posebno so se temu upirali naši nemški in nemčurški nasprotniki in napeli so vse moči, da bi preprečili pomnožitev kmetijskih poslancev. Le predobro so ti mogotci v Gradcu vedeli, da se bode — če pride do pomnoženja kmetijskih mandatov Spodnji Štajer pokazal v popolnoma drugi luči, kakor se ga je poznalo do sedaj in da bode svet zvedel resnico namreč, da je ves jug od Gradca nizdol popolnoma slovenski svet in da se na tem slovenskem delu zemlje drže Nemci le kakor poturice v različnih kotih. Posmehovali so se nam naši nasprotniki in nas zaničljivo prezirali, češ; dosegli boste na svojih tleh le malo — nič. In skoraj tudi res! V deželnem zboru smo imeli Slovenci dosedaj le 8 mandatov in če so hoteli naši poslanci staviti kak samostojni predlog, bili so vezani na milost in nemilost nemških poslancev, kateri so pa seveda lahko samovoljno odpovedali svojo podporo, in če je bil predlog še tako utemeljen in opravičen. Deželnozborni upravnik namreč pravi, da se sme samostojni predlog staviti le tedaj, če ga podpira 10 poslancev. Važno je torej bilo, dobiti še dva poslance. In te smo si po zadnjih volitvah pridobili. Slovenska stranka ima sedaj deset zastopnikov. — Seveda, po pravici bi jih morala imeti tako več — kakor smo že večkrat dokazali. —

Hvala Bogu, da smo dosegli le nekaj, kar je gotovo za nas Spodnještajerce važnega pomena. Imamo saj upanje — in še ne malo — da bomo polagoma po naših poslancih vsaj nekoliko odstranili teh vnebovpijočih krivic, ki se nam sedaj gode. Človeku bi lasje jeli vstajati, ko bi jih hotel le začeti naštevati.

Štajerski deželni zbor sešel se je dne 26. septembra t. l. Otvoril je deželni zbor ob četrtna dvanajst dopoldne na običajni način deželni glavar grof Attems, ki je posebno pozdravil nove zastopnike četrte kurije, ki so položili v njegove roke slovesno obljubo. Seje sta se tudi vdeleževala oba prevzvišena gospoda knezoškofa, katerima so poslanci različnih strank pristrčno čestitali k najvišjemu odlikovanju. Navzoče pozdravil je tudi namestnik grof Clary.

Poslanec Hagenhofer je interpeliral namestnika zaradi nevarnega prometa z avtomobili po javnih cestah. — Pošlanec Roškar je vložil slovensko interpelacijo, katere pa deželni glavar ni pustil prečitati, temveč je zahteval nemškega prevoda. — Poslanec Wagner je nujno predlagal, da se po toči prizadetim pride na pomoč. — Poslanec Hagenhofer je zahteval ustanovitev deželne zavarovalnice proti elementarnim nezgodam. — Istotako je predlagal poslanec Robič, naj se uvedejo vse potrebne predpriprave za deželno zavarovalnico zoper točo. — Poslanec Dvoržak in dr. M. Ploj sta predlagala zakon o kmetijskih strokovnih zadrugah. — Poslanec Robič je predlagal premestitev ljudskih šol iz tretjega v drugi krajevni razred. — Zelo značilno za „enakopravnost“ je poročilo deželnega odbora glede predloga poslanca Ivan Vošnjaka o ustanovitvi kmetijske šole s slovenskim učnim jezikom. Deželni odbor pravi, da je za slovenskega kmeta le velika dobrota (?), ako se na nemških kmetijskih šolah nauči „svetovnega“ nemškega jezika.

Klub naših poslancev v štajerskem deželnem zboru se je sestavil, kakor sledi: načelnik deželni odbor Robič, namestnik njegov dvorni svetnik dr. M. Ploj in zapisnikar dr. Hrašovec.

Izmed Slovencev so voljeni v odseke sledeči: v finančni odsek dr. Ploj in Žičkar, v naučni odsek dr. Dečko, v peticijski odsek Roškar, v

deželnokulturni odsek dr. Jurtela in Roš, v odsek za železniške zadeve Vošnjak.

Tako se je torej otvoril deželni zbor štajerski, in to je njegovo prvo delovanje. Seveda je še sledilo temu dokaj važnih točk, katere smo že deloma omenili in katere še hočemo prihodnje obširneje zasledovati.

Dela imajo naši poslanci dovolj — da, preveč! Podpirati jih moramo, kolikor vsakemu možno. Teh gnilih razmer, katere vladajo sedaj med nami slovenskimi Avstrijci, ne moremo na noben način akceptirati. Predrugati se mora! — naj velja, kar hoče!

Interpelacija

poslanca dr. Ivana Dečko in tovarišev na Njega ekscelenco c. kr. namestnika kot predsednika deželnega šolskega sveta:

Časopis „Arbeiterwille“ ddo. 4. sept. 1904, št. 202 prijavil je pod napisom „deželni šolski svet kot podpiratelj hmeljarije“ naslednjo vest: „Meseca avgusta t. l. prejele so nekega lepega dne nekatera šolska vodstva v okraju slovenjebistriškem potom okrajnega šolskega sveta brzovjavni ukaz, šole skoz teden dni zapreti, ta teden pa nadomestiti s prikrajšanjem počitnic počeni v sredi meseca septembra.

In zakaj to? Ker je nekov g. Stiger v svojem imenu in v imenu nekega g. Hellmer-ja, katera oba imata nekoliko malih hmeljišč pri Slov. Bistrici, zahtevalo to pri deželnem šolskem svetu zato, da bi porabili šolske otroke pri trganju hmelja.

Ker c. kr. deželni šolski svet teh navedenih trditev ni popravil, važnost tega slučaja pa bi takov popravek toliko bolj zahtevala, ko se manj važne časniške vesti, ako niso istinite ali pa pretirane, popravljajo, ker se toraj iz tega, da se je popravek opustil, mora sklepati, da je vest pri-

LISTEK.

Jesensko listje je padalo.

Spisal Iv. Vuk.

Na vzhodni strani prelepih Slovenskih gor, leži župnija, katero ime pa zamolčim iz različnih vzrokov. Tu prebivajo ljudje, revni in bogati, kakor jih najdeš v desetero drugih župnijah.

In v tej župniji je dom Stanislava in Milice, tu sta bila rojena, krščena ter vzgojena. Tu je tudi dom živega dnevnika. Stariši Stanislavovi niso bili ravno premožni, pa tudi med revne se niso prištevali. Stanislav, kot najstareji izmed treh otrok je obiskoval kmetijsko šolo, da prevzame potem gospodarstvo. Kmetijska šola bi mu naj koristila, da bi v sedanjih, za kmeta hudih časih, si znal pomagati in vspešno gospodariti. Po dovršenih šolah Stanislava ni držalo doma, ampak je šel za oskrbnika na neko graščino blizu Celja. Večkrat se je mudil v Celju in rad je obiskoval „Narodni dom“, ter se kot sin slovenske matere potegoval za slovensko stvar, kolikor mu je pač dopuščala služba.

Pri tej priliki se je seznanil z Milico Boštjanovo, ki se je učila v kuhinji v „Narodnem

domu“. Kot majhno deklico jo je poznal že prej; a med tem, ko je on študiral, razvila se je iz male deklice lepa deva. O nji bi lahko rekel s Stankom Vrazom:

„Krasni njezin obraz — ruža je o zori,
a srce slobodna — srnica u gori.
Vrt so lica njena — u kom ruža cvati,
stid stoji ko stražar — pri ljepote vrati!“

Kot rojaka enega kraja sta gojila simpatijo do drug drugega. Ta simpatija se je pa polagoma jela spreminjati v ljubav, dokler ni vsplamtel v srcu obeh mogočen plamen nesebične ljubezni.

Ker pa je Stanislav, kojega je njegov gospod imel zelo rad, šel z njim večkrat na gospodarska potovanja in ker je Milici umrla mati, se je ta preselila domov, da kot edina hčerka pomaga svojemu očetu gospodinjiti na obširnem posestvu, sta si s Stanislavom pogosto dopisovala. Milica, sicer navajena mestnemu življenju in njega šegam, ni bila, kakor na stotine drugih, ki pogledajo kam v mesto. Bila je marljiva, priprosta in vljudna. S svojimi tovarišicami je bila kakor prej. Včasi jim je kaj razkladala o tem in onem, česar še one niso vedele. Tako si je pridobila spoštovanje do vseh pridnih deklet.

V vsaki vasi, ali v vsakem kraju pa je Bog dal ljudem tudi marsikatero šibo. In ta šiba so ljudje, katerim bi lahko rekel, da jim ni nobena

reč po godu. In tudi ta župnija je imela take ljudi, kakor jih je morda na stotine . . . morda, a hujsih od Malkove Uršike bi našel težko. Kdor ji ni bil naklonjen, temu gorje. Jezik te ženske ni znal molčati, ampak je obrekoval ljudi od najnižje do najvišje vrste. Pri njej so se zvedele vse novice resnične in zlagane in to v najkrajšem času. Oseba Uršike je bila kakor živa tiskarna dnevnika. Za urednika sta ji pa služili Godrnjačeva Micika in Slivarjeva dekla Tončka. Ljudje so bili že tako vajeni te trojice, da se jim je čudno zdelo, če je prešel teden brez posebnih dogodkov, razpora ali najnovejšega škandala.

Ko je Milica prišla domov ni ostalo dolgo skrito, kako razmerje vlada med njo in Stanislavom. Česar pa ženske vsega ne iztuhajo?! Od začetka sta si z Uršiko bili precej prijazni in zloben jezik se je še ni dotaknil. Tako je prišlo enkrat, da je Uršika z nji prirojeno ironijo govorila o Stanislavu in to je Milico podražilo. Katero dekletu bi pa trpelo, da bi se o njenem ljubem norčevalo?! Začela je oporekati in tako je padlo par ostrih besed. In kakor bi pihnil, bili so vsi koti živega časnika polni vsakovrstnega gradiva. Milici je vskipela kri in ob priliki je povedala Uršiki nekaj prav gorkih. Pa to je bilo, kakor bi vliil olja na plamen.

nešena od časopisa „Arbeiterwille“ resnična, da se je pa s tem potrdil dogodljaj, kateri bi zadrževal proti zasebnim osebam ustrežljivost šolske oblasti za nedopustljivo zlorabo šole in šolskih otrok, v namen, da se ugotovi bolnemu in abnormalnemu pohlepu po dobičku.

Stavimo vprašanje:

a) ali je vsebina imenovane časnikove vesti resnična?

b) ali je res, da se je ta ukaz deželnega šolskega sveta izdal, ne da bi se zasliali o tem pristojni okrajni šolski svet in dotična krajna šolska sveta?

c) ali je nadalje istina, da je ta ukaz bil izdan tudi za šole v Črešnjevcu in v Laporju, akoravno v teh šolskih občinah sploh hmeljišč ni, da pa se je po naknadnem ugovarjanju krajnih šolskih svetov v Črešnovcu in Laporju, ukaz, da se morajo te hmeljiščne počitnice nadomestiti, zopet preklical, vsled česar se je šolska doba tamkaj za osem dni skrčila, samo zato, da je bilo omenjenemu g. Stiger-ju in njegovim sohmeljarem mogoče šolske otroke porabiti za delavce po nizki ceni?

d) ali temelji na resnici, da so se omenjene osebe poslužile kmetijske podružnice slovensko-bistriške ter centralnega odbora c. kr. kmetijske družbe zato, da bi dosegle takov ukaz, kakoršen se še dosedaj odločno hmeljsko okrožje za Savinjsko dolino ni izdal?

Gradec, dne 5. vinotoka 1904.

Dr. Ivan Dečko, dr. Fr. Jurtela, dr. Miroslov Ploj, Fr. Robič, Ferd. Roš, Janez Roškar, Jože Žičkar, Fr. Vošnjak.

Gospodarsko združništvo.

8. Omenjajoč razne zadrage, kakor za pridelovanje lana na Češkem in Moravskem, zadrage za zelje na Kranjskem, Češkem in Moravskem, zadrage za izkoriščevanje sadja, strdi ter lesa na Nižje-Avstrijskem itd. hočemo se še natančneje baviti s

9. splošnimi kmetijskimi ali gospodarskimi zadrugami, dočim smo dosedaj se bavili z različnimi specialnimi zadrugami. O delokrogu kmetijskih zadrug smo že govorili, a isti je preozek za splošne kmetijske zadrage. Razun nakupa kmetijskih potrebščin in prodaje pridelkov udov, bi morale kmetijske zadrage v krajih, kjer ni drugih zadrug, skrbeti za povzdigo sadjereje, vinoreje, živinoreje, čebeloreje, morale bi pa tudi navajati svoje člane k umnemu kmetovanju, k umnemu ravnanju s travniki in gozdi. Te cilje bi morale imeti naše kmetijske zadrage na Spodnjem Štajerskem, ker nimamo nobene slovenske kmetijske šole, oziroma slovenskih kmetijskih nadaljevalnih tečajev. Zadrage bi morale imeti uzorna posestva, uzorne travnike in gozde, uzorne drevesnice, trsnice in čebelnjake, v katerih bi se praktično učili pod vodstvom kakega ekonomista, katerih v nobenem slovenskem kraju ne manjka, sinovi kmetijskih posestnikov.

Tako je šlo teden za tednom, mesec za mesecem, leto za letom in mrznja Milice in pošteni deklet je rasla vedno bolj do opravljivke. Uršiko je najbolj jezilo, da dekla Tončka ni mogla vedno občevati z njo in to zavoljo službe. Stari Slivar je pa tudi zabičil, da pod njegovo streho ne bo prostora za njo, če se bo držala teh klepetavih jezikov. Ampak, to ni mnogo pomagalo, in to že zato ne, ker Tončka ni veliko govorila, pač pa prinesla kako novico, katero je potem Uršika predelala. In tako Slivar ni mnogo zvedel o svoji dekli. Da pa je po Slivarju padalo, kakor toča, raznih besed, da je neusmiljen, trd, da mu družina mora samo delati itd., si lahko mislimo.

Milica in Stanislav sta si pa dopisovala pridno. Stanislav je prišel večkrat domov in sedaj ji je pisal, da je dobil daljši dopust, kakor navadno. Milica se je pa radovala dneva, ko bo zopet videla Stanislava.

Pa tudi drugi so se ga veselili. Njegovi vrstniki in vrstnice so ga bili veseli, saj je bilo v njegovi družini veselo in zabavno. In z vsakim je rad govoril ter povabil tega ali onega na kak požirek v gostilno. Veselili so se ga toraj in bili veseli, ko je prišel. Kako ga je pa bila vesela naša obrekljiva trojica, videli in slišali smo iz pogovora pred cerkvijo po večernicah.

Približno pred šestimi leti se je začelo živahno gibanje na združniškem polju na Spod. Štajerskem. Ustanovilo se je okrog 30 kmetijskih zadrug in sicer kmetijska zadruga za Spodnje Štajersko v Žalcu (l. 1898), kmetijske zadrage v Makolah (1900), v Pilštanju (1900), v Radincih (1899), v Planini (1900), v Gornji Radgoni, v Slov. Gradcu (1900), pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah, v Bučočevcih, Sv. Ilju pri Velenju (1899), v Jarenini (1900), v Št. Jurju ob Taboru (1898) [živinorejska in mlekarjska zadruga za vranski okraj], v Grabah pri Središču (1900), pri Sv. Trojici v Slov. goricah (1900), pri Sv. Jakobu v Slov. goricah (1899), Št. Ilju pod Turjakom (1899), v Ivanjcih pri Mali Nedelji (1900), v Cvenu pri Ljutomeru (1899), pri Sv. Križu pri Marboru, v Križovcih pri Ljutomeru (1899), v Ljubnem ter vinorejsko društvo pri Sv. Benediktu v Slov. goricah (1894). Izmed teh še obstoji in vsaj nekaj deluje le osem zadrug in sicer v Ivanjcih, v Žalcu, v Št. Ilju pod Turjakom ter Sv. Bolfenkom v Slov. goricah (ti dve zadrugi sta ustanovili mlekarne), v Slivnici pri Rušah, katera je ustanovila skladišče, prvo in edino na Štajerskem, o katerem smo že pri skladiščih govorili; v Središču, kjer je zadruga ustanovila mostno tehtnico in mlekarjo, v Križevcih hoče zadruga sezidati majhno skladišče in najboljša ter najbolj delujoča kmetijska zadruga na Cvenu pri Ljutomeru. Zadruga na Cvenu je osnovana na pravi podlagi, ima posestvo, da more vršiti ono vzgojevalno nalogo in ima na svojem posestvu trsnico in špargljeve nasad. Več posestnikov ima na Cvenu špargljeve nasade in špargelj, ki raste na Cvenu, je zelo priljubljen zavzema drugo vrsto v kakovosti in se vsak dan rabišilja v razne kraje. Razun tega je zadruga z uspehom vplivala na zboljšanje živinoreje, svinjereje ter zboljšanje travnikov. V mesecu grudnu lanskega leta pa je ustanovila svojo mlekarjo, katera je največja dobrota za njene ude, kateri niso prej ničesar dobivali za mleko, ker ga niso mogli prodati, a sedaj dobivajo stotake na leto za mleko. Zadruga na Cvenu vživa vsled svojega uspešnega delovanja zaupanje med strokovnjaki, je v obče najuzornejša kmetijska zadruga na Štajerskem in njej se bomo imeli zahvaliti, ako dobimo prvo slovensko kmetijsko šolo na Cvenu, za katere ustanovitev ona vodi vse potrebne korake. Ostale kmetijske zadrage so se nekatere že združile, večina pa ni prišla do nobenega delovanja, ampak so še iste, kakor za časa ustanovitve, obstoje le na papirju. Ono nekako strastno ustanavljanje zadrug, katero se je začelo nekako pred šestimi leti na Slovenskem, je bil preneglen in nepremišljen korak in je glavni vzrok, da so skoraj vse zadrage propadle. Ne da bi ustanovitelji razpad zadrug proučili praktično uredbo in poslovanje zadrug v onih deželah, kjer že iste uspešno delujejo, in potem še proučili naše razmere, so ponajveč ljudje, ki so komaj poznali pravila zadrug, prekašali drug drugega v snovanju zadrug. Niti temeljnih principov kmetijskih zadrug niso ustanovitelji poznali in skoraj pri nobeni

En kočljiv trenutek v našem življenju, kaka majhna napaka, koje se človek morebiti ne zaveda, prinese nam lahko marsikatero grenko uro. Da! En tak trenutek razdere lahko vse srečne sanje, en tak trenutek pahne človeka mnogokrat v brezmejno gorje, razruši mu vse gradove, katere je zidal. In taki kočljivi trenutki pridejo čestokrat na dan, da se človek niti ne zaveda. Kako usoden je morebiti za mladeniča, devojkjo trenutek, ko se zaupno pogovarjata o čem, od druge strani pa zavidno gleda ljubosumno oko, bodisi to oko kake hudobne opravljivke, bodisi oko katerokoli.

Na angeljsko nedeljo je priredilo bralno društvo veselico. Od raznih strani so prihitali kmetje in gospoda; posebno dijakov je bilo veliko. Tudi Milica je sodelovala pri tej veselici, ki je popolnoma zadovoljila občinstvo. Tu so donele pesni, da se je vse treslo, vmes pa je svirala godba. „Živio“-klicev pa ni bilo ne konca ne kraja. Napivalo se je gostom, napivali so si drug drugemu, napivali slovenski domovini. Šaljiva pošta, šaljiv srečolov, loterija in šaljivi govori, vse to je kratkočasilo občinstvo. Mladina pa je nestrpno pričakovala, kedaj ugasne solnce in se prižgejo svetilke na plesišču. Pa tudi to se je pričakalo. Ples, ki se vrši v lepem redu je za živahno mladino največja zabava. In kdo bi ji

zadrugi niso ne ustanovitelji, ne udje vedeli, ali je ista kmetijska zadruga ali pa konsumno društvo; razun tega so ustanovitelji, akoravno niso imeli ne duha ne sluha o velikih težkočah pri poslovanju zadrug, ljudem obljubljali v najbližnji bodočnosti zlate gradove in, ko udje po preteku enega ali več let niso dobili obljubljenega dobička, so pustili zadrage na cedilu.

Veliko zlo je bilo in je upropastilo marsikatero zadrugo, da so tudi ustanovitelji ustanovili zadrugo, pustili isto ljudem, ki niso nikdar ničesar slišali o združništvu, in jo tako že ob ustanovitvi pokopali. Mnogo sovražnikov pa je itak imelo združništvo kot sredstvo k gospodarski osamosvoji kmeta; zelo so zadržno gibanje sovražili in ga skušali uničiti naši nemškutarji, kateri dobro vedo, da, ako bode naš kmet gospodarsko močan, bode njim za vselej odklenalo, nadalje razni trgovci in prekupci. Obžalovanja vreden pa je pojav in ni v zadnji vrsti grobokop našemu združništvu, da so slovenski narodni voditelji deloma stali sovražno, deloma popolnoma brez zanimanja in podpiranja nasproti stremljenju slovenskega kmetskega stanu za zboljšanje gmetnega položaja. Ne le, da takrat niso oni kot faktorji, ki so dolžni skrbeti za gospodarski napredek naroda, samo teoretično in praktično študirali te važne reforme na gospodarskem polju, še niti dandanes, ko mora slehern človek, ki se peča z javnimi razmerami, uvideti, da se mora z združništvom računati, (saj se je sprejel zakon o obligatnih stanovskih zadrugah in bo vlada v najbližji bodočnosti jela ustanavljati take zadrage), ne store ne okrajni zastopi, ne denarni zavodi ničesar v to svrhu, kar bi lahko storili s tem, da bi razpisali potne štipendije za one redke Slovence, kateri na združnem polju delujejo, da bi isti si mogli ogledati večje zadrage in si pridobiti več praktičnega znanja. Prihodnje leto se bo otvorila na visoki šoli za poljedelstvo nekaka visoka šola za združništvo, za katere obisk naj bi slovenske korporacije razpisale štipendije! Akademiki, duhovniki in učitelji, ki hočejo enkrat v javnosti delovati, bi morali z največjim zanimanjem zasledovati združno življenje, isto študirati, ker bo isto največje važnosti za gospodarski razvoj našega večinoma kmetskega naroda.

Celjske in štaj. novice.

— Cesarjev god. Povodom godu Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. je bila v farni cerkvi ob 9. uri dopoldne slovesna sveta maša, katero je daroval mil. g. opat Ogradi. Udeležili so se je zastopniki civilnih in vojaških oblasti ter mnogo drugega občinstva. Šolski zavodi so imeli prosto.

— „Celjsko pevsko društvo“ vabi vse tiste gospode, ki hočejo postati redni udje „Celjskega pevskega društva“, da pridejo prihodnji četrtek, dne 13. t. m. ob osmi uri zvečer k prvi pevski vaji možkega zbora v mali dvorani „Narodnega doma“ v Celju.

branil kaj takega?! Tudi Milica in Stanislav sta plesala.

Milica, kateri so žarela lica je bila res dražestna, in ni čnda, da je imela plesalcev na izbiro. Na veselici in seveda tudi na plesu je pa bilo nekaj Stanislavovih sošolcev iz dijaških let. Ker pa Milico njih pogovori niso ravno zanimali, oprostil se je pri njej in se vglobil v pogovore s prijatelji. Zapustili so plesišče ter se sprehajali po cesti.

Kdo ne govori rad o mladostnih spominih, posebno, ako je v družbi z osebami, s katerimi je preživel to ali ono? In Stanislav je bil vesel nekdanjih sošolcev. Marsikaj so se pomenili ter se ozirali nazaj v one čase, ko so bivali skupaj.

Milica pa je plesala in se smejala laskavim besedam plesalcev. Najbolj ji je ugajal dijak Fran iz sosedne fare. Kako sladko ji je znal govoriti in hvaliti njene lepe zobke, žametno lice, rudeča usteca, oči, lase, da še ni videl lepšega dekleta in kaj je še enakega. In ona ga je poslušala, se mu smehljala, saj ni poznala sveta in njegovih zank, ni poznala praznih fraz in — kateri Evini hčerki bi ne vgajale take besede?! In, da je bila ona tudi Evina hčerka to je gotovo, povrh pa še neizkušena. Kje bi se pa navadila kaj takega? Mar v Celju, ko ni prišla z nikomur veliko v

— „Celjsko pevsko društvo“ priredi svojo prvo predstavo dne 6. novembra v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju.

— „Slovensko delavsko podporno društvo“ v Celju vabi vse dosedanje gospode pevce k prihodnji redni pevski vaji, ki bo dne 8. oktobra t. l. ob osmi uri zvečer v društvenih prostorih k polnoštevilni udeležbi. Vabijo se tudi vsi oni, ki hočejo pristopiti kot udje.

— „Obrtno društvo“ v Celju nudi narodnemu kleparju, kolarju in sodarju ugodna mesta. Več se izve pri društvu samemu.

— „Skalna klet“. Kakor smo že v zadnji številki „Domovine“ opozorili občinstvo na veselico „Slov. delavskega podpornega društva“ v „Skalni kleti“, tako ga opozorimo še danes. Odbor stavi vse moči, da bo večer kolikor mogoče zabaven. Skrbi se za vse — dobro kuhinjo, toplo in mrzlo, pristna vina, sveže pivo in točna postrežba. Odbor vabi Slovence iz mesta in okolice še enkrat: Pridite v lepem številu!

— „Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov s sedežem v Celju“ bode imelo svoj VIII. redni občni zbor v nedeljo dne 9. listopada t. l. popoldne ob 1. v mali dvorani „Narodnega doma“. Ako ob 1. uri zbor ne bode sklepčen, vrši se isti dve uri pozneje pri vsakem številu navzočih članov po sledečem dnevnem redu: 1. pozdrav predsednika, 2. odobrenje zapisnika zadnjega občnega zborovanja, 3. poročilo društvenega vodstva, a) tajnika, b) blagajnika; 4. poročilo računskih pregledovalcev, 5. volitev odbora in 6. raznoterosti. Kaki samostojni predlogi se morajo naznaniti vsaj osem dni pred občnim zborom društvenemu vodstvu. (§ 25 dr. pr.) Ob 8. uri zvečer bode v pridruštvu v veliki dvorani v „Narodnem domu“ običajni koncert. Odbor.

— **Trafikantinja v Graški ulici** menda ne ve, da je večina njenih odjemalcev Slovencev, kajti sicer ne bi tako ostentativno imela naloženih na prodajalni mizi vedno celo kopo Südmarkinih užigalic, med tem ko naše Ciril-Methodove užigalice skriva po kotih, da jih komaj najde, ako jih kdo zahteva. Tudi poštno tiskovine spravlja le nemške rajši med svet, celo na slovensko zahtevanje. Slovinci, ki kupujete potrebščine navedenih vrst, zahtevajte vedno odločno dvojezične tiskovine in slovenske užigalice. Ako se Vam pa s takimi neče postreči, pokažite vsaki nemčurski trgovini ali trafiki hrbet. Bodemo videli, kdo bo potem na boljem!

— **Glavarju mestnega zastopa**, velemožnemu županu Rakušu bi priporočali, naj nekoliko poskrbi za snažne ulice tudi v drugih delih mesta, kjer ravno sam nima svojih trgovin. Tako n. pr. je strašno zanemarjen Graben, kjer se zida dekliška šola, nič manj pa ne paradira z blatom tudi Schillerjeva ulica. Ako se je na mestne stroške tlakovalo vse prostore, kjer postajajo z vozovi Rakuševi in štinkmularski odjemalci, nam nihče ne bode štel v zlo skromne želje, da se malo več pozornosti posveti tudi ostalim cestam, ki so namenjene drugim davkoplačevalcem.

— **Celjska Koprivnica**, ki se krčevito zvija skozi „Langenfeld“ in mimo „Studentenheima“ kmalo ne bo mogla več teh par litrov vode spraviti do Voglajne. Kako zanemarjena je struga — posebno od „Studentenheima“ naprej, se ne da popisati. Kmalu bomo imeli trikrat na dan svežo „kolero“. Kdor tega ne verjame, ali pa misli, da je to pretiravanje, naj si gre ogledat — in uredništvo je prepričano, da dobi v kratkem par krepkih dopisov akonto „celjskega nemškega gospodarstva“.

— **Celjski doktor Preamschak in njegovi pacienti**. Večkrat so se že slišale pritožbe, da ta gospod jako surovo ravna z svojimi bolniki; pa tožili niso samo Slovenci ampak tudi Nemci. Pred kratkem je prišel v našo redakcijo mož in nam pripovedoval, kako je g. Preamschak z njim ravnal. S starimi, zarjovelimi instrumenti ga je operiral tako neusmiljeno, da je mož kar poskakoval. Mož je menil, da ta niti za živinozdravnika ni več sposoben, kaj še za ljudi.

— **Teharje**. Za odpravo III. plačilnega razreda so po deželnem poslancu gosp. Ferdo Rošu predložili deželnemu odboru svoje peticije: občinska odbora Teharje in Št. Lovrenc, krajna šolska sveta Teharje in Št. Lovrenc, učiteljstvo na Teharjih, v Štorah in Št. Lovrencu ter ravnateljstvo železne tovarne v Štorah.

— **Laško**. Kdor je svoj čas zasledoval dogodke za časa letošnje birme, prepričal se je, da so se nekateri naši tržani obnašali proti Slovincem nad vse surovo in divje. Napadali so slovenske kmetske fante samo zato, ker so nosili slovenske znake, trgali jim te znake raz prsa, ter fante suvali in vlačili po tleh, nazadnje pa še zaprli. Zaradi tega prejeli so ti korajžni ljudje zasluženo plačilo od sodnije. Brivec Hacin pokazal se je tisti čas kot najbolj zagrizenega nemčurja, ki Slovencev kar živih ne more videti. — Ob tej priliki sklenili smo tukajšni Slovenci si oskrbeti lastnega brivca, kateremu bodemo vsaj toliko vredni kot naš denar. — Te dni torej je otvoril Slovenec g. B. Zupanc svojo brivnico in sicer v Krenerjevi hiši. Hacin lazi sedaj okoli Slovencev ter jih poskuša pridobiti — toda kes po smrti ne velja. Povdarjamo pa, da do tega ne bi bilo prišlo, ako se Hacin ne bi kazal tako odločnega sovražnika Slovencev. To je odgovor na njegovo nesramno napadanje Slovencev! — S takim odgovorom pa bodemo zaprli sapo vsakemu, kdor se bode predrznil zasramovati našo narodnost, delovati proti nam v družbi tistih nemčurjev, ki jih lahko seštejemo na prstih ene roke.

— **Vabilo k V. občnemu zboru društva „Gospodar“**, ki se vrši v nedeljo, dne 9. vinotoka 1904 ob 3. uri popoldne v prostorih gostilne pri „Šantlnu“ v Petrovčah. Spored: 1. Pozdrav. 2. Podučni govor. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Vpisovanje udov in plačevanje letnine. 6. Volitev novega odbora. Po zborovanju šaljiva panorama, šaljiva dražba in prosta zabava. Vmes udarjajo društveni tamburaši. K ponku in zabavi prijazno vabi odbor.

— Ko jo že so, sedaj ni treba več. Ti Tončka, zakaj pa Stanislavu ne poveš, da bi bolj pazil na njo.

— Jaz, da bi mu kaj govorila? se začudi Tončka. Da bi mi potem povedal kako grenko. Ti ne veš, kako je siten.

— Siten je praviš?! No, saj se mu že na obrazu pozna, hitela je Uršika. — Nič dobrega ne bo imela ta punica pri njem, če bo tako neumna, da ga vzame. Jaz bi ga že ne marala. . . . Lej, lej, kako jo je oni študent, ki nosi ščipalnice prijel, za lice. Tega bi jaz ne pustila. Ona se mu pa še smeji.

— To treba Stanislavu povedati, reče Tončka.

— Le povej mu; s tem storiš še dobro delo, dé veselo Uršika in oči se ji škodoželjno zasvetijo.

V tem je godba zasvirala in pari so se zasukali. Micika in Tončka sta dobili plesalca, po Uršiko pa ni nikdo prišel. Željno je gledala vrteče pare, a sama je morala sedeti. Tam na oni strani stoji nekaj plesalcev; čakajo priložnosti, da pograbi plesalko, ki bo najprej prosta. Uršika vstane, da bi one opozorila na se. Kar se ji približa eden . . . ona se mu smehlja . . . vendar . . . oh, mimo nje je šel in zaplesal z Milico. Kako strupeno jo je pogledala. Ko bi te ne bilo, more-

— **Zahvala**. Gospod Rudolf Senica, veleposestnik v Žalcu, v katerega prostorih ima Žalski odsek „Celjskega sokola“ brezplačno svojo telovadnico, podaril je istemu 10 K, za kar mu izreka odbor svojo najtoplejšo zahvalo.

— **Shod hmeljarjev**, kateri naj bi se vršil dne 9. t. m. v Braslovčah, preložil se je z istim dnevnim redom na nedeljo, dne 30. t. m.

Društveno vodstvo.

— **Rajhenburg**. Tukaj se nam prav slaba godi in mislimo, da je v tej župniji največ ubogega ljudstva. Žitna in višnska letina je strašno slaba, tako, da ljudje že sedaj nimajo kaj jesti. Žita je tako malo, da jih je mnogo, ki ne bodo imeli kaj sejati. Za kupovanje žita ne bo denarja. Občine prosijo radi strašnih ujim podpore, pa niti odgovora ni. Krme in otave je dosti. Kaj pomaga, ker se ne da prodati, kajti država je prepovedala izvoz krme. Tukajšnji posestniki ponujajo krmo našim kupovalcem, ki se kar norčujejo iz njih, da je ne morejo vzeti. Kje se naj denar vzame za davke in obresti? Davkarij ne zaprejo, blago, katero bi imeli posestniki prodati nima nobene cene ali le malo vrednosti. Obup vlada med ljudstvom. Poslanca imamo sicer v svoji sredini, a kaj pomaga, če sam težko kaj doseže. Kmetije propadajo, ker kmet nima delavcem dati ne plačila ne živeža; zato beži vse drugam v rudokope in tovarne.

— **Pasja kontumacija vlada v okolici „Loka pri Zidanem mostu“** od danes prej do preklica.

— **Šmarje pri Jelšah**. Minulo nedeljo je priredilo kat. pol. društvo shod, katerega se je udeležil tudi g. A. Korošec iz Maribora. Govorilo se je v prvi vrsti o deželnem zboru. Po kratkem pa jedrnatem razmotrivanju o kmetskem stanu prešel je g. A. Korošec na delovanje nemško-nacionalne in slovenske stranke v deželnem zboru, kajti obe stranki so stavile v Šmarjah svojega kandidata. Govornik je pozval navzoče, da naj sami razmotrivljajo o političnem delovanju in stremljenju obeh strank in potem ne bodo Slovenci nikdar več v zadregi in dvomu, koga naj volijo. Navzoči „Štajerjanci“ so sramotno uvideli, kako so šli nemčurjem na limance. Shod se je vršil v popolnem redu, potekel je mirno in jako ugodno vplival na šmarske prebivalce in okoličane.

— **Iz Slovenske Bistrice**. Dne 13. m. m. poslavljala se je od nas velespoštovana in priljubljena obitelj gospoda profesorja Antona Šantel iz Gorice, ki je lani kakor tudi letos s svojo prebil cele počitnice v naši sredini. Poslovala se je od nas za vselej, ker je hčerka gospodična Gustika, dosedaj učiteljica na naši dekliški ljudski šoli, kakor smo že poročali, nameščena na c. in kr. morn. ljudski in meščanski šoli v Pulju. Slovinci priredili so odhajajočim odhodnico, ki se je prav dobro obnesla in je bila jasen dokaz, kako mili so nam bili Šanteljevi. Gostilna g. Petra Novak bila je natlačeno polna gostov, ne le iz Slovenske Bistrice, marveč tudi iz okolice, osobito iz Črešnjevca in Laporja. — V imenu bistriških

dotiko, razen z Stanislavom?! In kdo se meni v hrupnem mestu za deklico, ki se uči kuhati? Ni čuda, da so jo sedaj omamile te sladke besede. Skoraj . . . da skoraj bi pozabila Stanislava. Ko se je spomnila na njega, odhitela je ven k njemu ter se mu pridružila, brbraje, kakor otrok to in ono.

On jo je pa stisnil k sebi, jo posvaril naj pazi, da se ne prehladi v nočnem hladu ter jo odpeljal v sobo in zaplesal z njo.

Precej pozno je že bilo, ko reče Stanislav: — Milica, oprost! Saj mi dovoliš, da se malo odtegnem. Pospremil bi rad do križpotja moje nekdanje sošolce. Takoj se vrnem.

— Ali naj grem s teboj, Stanislav?

— Če hočeš, vendar ne silim te. Druga nič, kakor da se boš dolgočasila.

In tako je ostala Milica v hrupu in šumu razvnetih plesalcev, ter plesala.

Vendar ni ostala neopažena. Sive oči Uršike, ki so skrbno opazovale celo plesišče, so posebno pazile na njo.

— Čudno, da Stanislav pusti tej nečimurnici plesati s temi študenti, šepnila je k Miciki, ki je ravno sedla k njej.

— Saj mu je menda ne bodo izneverili, odvrne ta.

biti . . . bi poprosil oni dijak njo. Zopet sede za mizo.

Ostali plesalci so pa opazili žarne poglede od one mize in si drug drugemu nagajali.

— Nikolaj, glej tam pri mizi je še ena plesalka prosta. Idi in poprosi jo, če blagovoli zaplesati.

— Take privoščim tebi, Ante. Kot pesniku ti bo služila za predmet kakega soneta, kojega lahko posvetiš zgubljenemu zobu in plesateljini stari devici. Oboje se bo lepo vjemalo.

— Misliš, da bi bilo napačno. Kar jutri ga spesnim, ter ti ga poklonim k tvojemu rojstnemu dnevu, odvrne Ante.

— Tega ne, ker bi se lahko zgodila nesreča. Najboljše bo če ga pokloniš njej. Morebiti dobiš lep pogled iz sivih oči in pa nasmehljaj od potrtega plotu . . . Glej, s tole punico bom sedaj plesal. In skočil je k Milici — in že je plesal.

Odplesali so „Škotsko“.

— Kako si neumna, da plešeš. Začela je Uršika Miciki, ko je sedla k nji. — Vidiš, da ples ni nič dobrega in pa še greh je. Ali se ne moreš premagati? Kako človek lahko gleda vas neumnike, ki se mučite pri plesu. Jaz bi že ne plesala, če bi me vlekli; gledam pa rada. Prej so trije zaporedoma me prosili, naj grem plesat

Slovencev izpregovoril je gosp. Založnik v slovo Šanteljevih sploh in gospodični Gustiki posebej, katero je slavil kot vestno učiteljico, kot umetnico ter navdušeno Slovenko in podpirateljico slovenskega društvenega in družbenega življenja, spominjajoč se prijetnih zabavnih večerov, koje je priredila Čitalnica z njenim sodelovanjem, ter povdarjajoč, da zgubi z njo naša družba velevažen faktor, ki ga ne bode lahko nadomestiti. Za učiteljstvo sta govorila gg. Gregor Polanec in Anton Špan, čestitajoč odhajajoči kolegini na njenem imenovanju. Sledila je še cela vrsta govorov, med kojimi je posebno omeniti govor veleč. g. kanonika Antona Hajšek in g. kaplana Ivana Grobelsšek, ki je navduševal k vzajemnemu delovanju z duhovščino. Ginljiv je bil nastop treh belo oblečenih deklic, ki so se v imenu učenk poslovile od svoje ljubljene učiteljice in jej vročile krasen šopek svežih cvetic. Njihov nastop vzbudil je splošno odobravanje. Do pozne ure ostali smo skupaj in težko smo se ločili od Šanteljevih, katere smo navzlic kratkemu času njihovega bivanja med nami visoko čislali. Vzorno narodna obitelj bila je osobito v slovenski družbi splošno ljubljena in je blagodejno vplivali na razvoj našega družbenega življenja. Ostanjejo nam vsikdar v najprijetnejšem spominu.

— **Vlak je povozil** med Slov. Bistrico in Pragerskem posestnika in čevljarja Karla Goltnerja, ki je šel ponoči pijan domov.

— **Luče.** Občina. krajni šolski svet in šolsko vodstvo Luče odposlalo je peticijo g. dež. poslancu Fr. Robiču za odpravo III. plačilnega reda.

— **Zahvala.** Podpisano šolsko vodstvo in krajni šolski svet v Majšpergu se v lastnem in v imenu šolske mladine najtopleje zahvalujeta slavnemu ravnateljstvu „Posojilnice“ v Ptujju za veledušni dar 42 knjižic, katerega je poklonilo za tukajšnje šolarsko knjižnico.

Šolsko vodstvo in krajni šolski svet v Majšpergu, dne, 2. oktobra 1904

Jož. Lovra, šol. vodja.

Za krajni šol. svet Rober Karol, načelnik.

— **Uboj.** V Leitersbergu pri Mariboru so ubili rekruti čevljarja in godca J. Jelserja, s katerim so se sprli v gostilni.

— **Ptujska „giftna krotka“** — ta umazan, nesramen, do skrajne skrajnosti podel, obrekovalen, lažnjiv, neumen list si upa pisariti in besedičiti o „prvaški nesramnosti“. Ta izdajica, ta zapeljivec naših kmetov — ta infamna, temna eksistenca si upa napadati naše ljudi, ki store svojo sveto dolžnost za svoj narod! Prav za prav pa je škoda vsake besede, ugovarjati in dokazovati tej smrdljivi cunji, da laže in zavija, kolikor ji le njena domišljavost dopušča. Ko bi se že vsaj to „ščebe“ nekoliko informiralo o različnih stvareh, ki se gode vsak dan, bi že človek nič ne rekel. Pa ne! Laja in laja brez vsega premisleka! Kar mu ravno pride v njegove smetljive možgane. Na Celjsko-Velenjski progi se je pred kratkem dogodila neka nekorektnost, o kateri smo že pisali in dokazali, da leži vsa krivda na strani železniškega spre-

vodnika, ki se je proti § 1. svojega reglama pregrešil. Kaj pa ta blebetavi ptujski lističek? Ta obrne stvar ravno narobe in jo postavi na glavo, kakor sploh vse. Ni toraj čuda, da se je že tudi sam na glavo postavil in da se mu že blede. Celo krivdo vali na naše ljudi, ki so v zvezi z omenjeno stvarjo, in jako duhovito dostavlja: „Ako za te „fajn“ gospode tako velja, potem je še za nas (kakor kmete) prav“. O ti blebetavče! Nam spodtikaš, da dajemo slabe zglede! Ti pa nič ne veš, kake sadove zori tvoja jablan? Saj mora tebe samega že sram biti, in te je tudi! Samo kazati nočeš, ne moreš in ne smeš! Saj ti bo odklenkalo — če je še količkaj pravice in resnice v tej solzni dolini! Ne verjameš? Med našimi ljudmi se je že jelo daniti in zora svita od dne do dne lepše. Le pripravljaj svoje cunje in spravljaj svoja kopita skupaj, da jo bodeš lahko takoj popihal.

— **„Slovenski Štajerc“**, ki se je preselil radi ugodnejše poštne zveze v Kranj, je v zadnjem listu zopet pošteno oklestil naše štajarske nemškutarje. O zadnjih volitvah piše med drugim: „Volitve so pokazale, kje je resnica, kje pa laž. Pokazale so tudi, kdo so naši nasprotniki, katerih se hočemo dosledno ogibati. Kdor je volil od podkupljenih prusjakov postavljenega kandidata Wratschkota, ta ni vreden, da sedi s Slovenci pri isti mizi, tisti je garjeva ovca, ki se mora izključiti iz naše družbe. Tem ljudem bomo pokazali, da nimamo grošev za pruske prijatelje. Vsak količkaj zaveden Slovenec bode gledal na to, da se poslej nemčurska banda ne bode delala norca iz slovenskih grošev.“

— **Nemškutarski ptujski „Štajerc“** kar piha od jeze, ker je njegov kandidat Wratschko pri volitvah tako sramotno propadel, ter pozivlje vse tiste volilce, katerim se je pri volitvah kakšna „krivica zgodila“, da se čimpreje oglasijo. Edini, kateremu se je pri teh volitvah „krivica zgodila“, je pač edini nemškutarski kandidat Wratschko. Nemci so dobro vedeli, da Wratschko ne bode izvoljen in vendar so reveža silili, da je sprejel kandidaturu, češ, da mu je zmaga zagotovljena. Zdaj, ko je propadel, si pa seveda iz njega norca delajo. — Taki so naši Nemci!

— **„Slovenski Štajerc“** piše jako odločno in neustrašeno proti našim zagrizenim nemškutarjem, in mi ga prav toplo priporočamo vsem našim gg. somišljenikom, da list čimbolj razširjajo. „Slovenski Štajerc“ naj ne manjka v nobeni slovenski kmetijski hiši. Mi smo prepričani, da kamor pride „Slovenski Štajerc“ tam postane ptujski nemškutarski „Štajerc“ nemogoč. Torej na delo!

— **„Slovenski Štajerc“** prinaša v zadnjem svojem listu senzacionalna razkritja o ptujskem županu Ornigu. Mi smo radovedni, kaj poreče na to gospod župan Ornig.

— **Lepo gospodarstvo pruskih Nemcev.** Na povelje dež. komisije je bila mestna uprava Gradec

primorana izdati za leto 1905 proračun. Dohodki so sicer jako optimistično proračunjeni, a vkljub temu znaša primanjkljaj 342.721 K. Nacionalni občinski zastop se je bal, da bi volilci primanjkljaja ne zvedeli in ga je zato prikrival. A njih gospodarstvo je le prišlo na dan. Da operejo svoj greh in pokrijejo primanjkljaj, se nasvetuje zvišati proračun in sicer: 1. doklado na hišno obrestni davek od 23 na 33 odstotkov; 2. doklado na „erarični užitninski davek od 40 na 50 odstotkov; 3. na premog od 4 na 11 vin., na oglje od 5 na 20 vin. za 100 kg. od drv od 7 na 12 vin. To ti bo draginja v Gradcu! Ubogi penzionisti in „Mittelstand“!

— **Časopisje na Štajarskem.** Amanuenzis graške vseučiliščne knjižice dr. Ahn je izdal knjižico, v kateri nam je podal statističen pregled o razvoju slovenskega in nemškega časopisja na Štajarskem in sicer od leta 1848. naprej. Od takrat pa do leta 1903 je izhajalo 289 časopisov in sicer 26 slovenskih, 260 nemških, 1 francoski in 1 romunski.

— **Velika tombola** s krasnim koncertom bo v nedeljo, dne 9. oktobra 1904 v restavraciji „Narodnega doma“ v Mariboru na korist mariborske „Dijaške kuhinje“. Dobitki pri tomboli mnogobrojni in dragoceni! Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Druge slovenske novice.

— **V ljubljanskem slovenskem gledališču** se je priredilo v torek v proslavo godu Nj. Veličanstva Franca Jožefa I. prva operna predstava, namreč Mayerbeerjevi „Hugenoti“. Ljubljanska slovenska opera je začela torej sezono s sijajnim uspehom, in je znatno napredovala, kajti „Hugenoti“ zahtevajo solistov različnih strok in se radi tega vprizore lahko le na velikih odrih.

— **Slovensko gledališče v Ljubljani** priredi v nedeljo, dne 9. t. m. popoldan igro „Revček Andrejček“, zvečer pa burko „Rezervistova svatba“.

— **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je imela dne 20. septembra t. l. svojo 153. vodstveno sejo v svojih prostorih v „Narodnem domu“. Pričetek je bil ob 3. uri popoldne. V seji je poročal blagajnik, da je imel od 15. avgusta do 28. septembra 7692 K 47 vin. dohodkov in 7011 K 32 vin. stroškov.

— **Kranjski sadjarji** prirede pred zaključkom sadne razstave v Radovljici „shod kranjskih sadjarjev“, na katerem se bo govorilo o napredku domače sadjereje.

— **Politično društvo „Domenico Rosetti v Trstu“**, kojega ustanovitelj je bivši župan dr. Karol Dompieri je razpuščeno.

— **Goriški občinski svet** je odklonil „Schulvereinu“ dosedanjo letno podporo v znesku 600 kron.

— **Užitnino na vino**, katero se pije doma, hočejo uvesti v Gorici.

Mišliš, da sem šla?! Tako se je izgovarjala, da bi si ne mislili, zakaj je morala „luk plesti.“

— Jaz grem sedaj domov, reče Tončka in vstane.

— Pa še pojdive midve, predlaga Uršika.

In šle so. Micika in Tončka sta hvalili ples ter se prepirali, kateri je boljše plesal, Uršika pa je požirala sline in se hudovala čez ples. Micika in Tončka sta se pa suvali s komolci, ker sta vedeli, zakaj Uršika ni plesala.

Ravno se je plesal „valse elegante“, ko je stopil Stanislav v sobo. Bil je razburjen, obraz mu je rdel.

Ko se je vračal od spremstva prijateljev, srečal je domov idočo trojico.

— Ali je še Milica na plesu, Tončka.

— Gospod Stanislav, ona se dobro zabava, prehitil Uršika Tončko. — Ni verjeti, če bi človek sam ne videl. Vedno se drži tako lepo, kot bi bila kdo ve kaj, sedaj smo pa videli.

— Tako hudo menda že ni. Da bi ne smela z nikomur plesati ali govoriti, tega nimam pravice prepovedati.

— Moj Bog, saj bi tedaj ne bilo nič napačnega. Pa, kaj bom govorila. Prašajte te dve.

— Stanislav, lepo res ni, reče Tončka, — da ji drugi, kot tvoji nevesti božajo lice. Ona se pa še temu smeji. To že ni pošteno, vsaj po mojih mislih ne. Ti pa že veš, kako je prav; jaz sem ti samo povedala, ker si hotel vedeti. O drugem se pa sam prepričaj, da se potem ne boš hudoval nad mano, da sem jo črnila.

— Gospod Stanislav, poprime zopet Uršika, povem vam, da dekle ki se rado smučje krog teh študentov ne more biti kaj prida.

Stanislav je bil vročekrven in nagel mladenič in to ga je podžgalo. V takih zadevah je človek posebno občutljiv in rad prehitro vse verjame ter si slika celo stvar hujše, kakor je v resnici.

In Stanislav je verjel, posebno Tončki.

— Hihhi! se je zlobno režala Uršika, ko je Stanislav odšel. — Dobro smo mu dale. Kako ga je prišlo. Da se bosta sedaj sprla, ni dvombe, da bi se le nikoli več ne sprijaznila. Oj kako privoščim tej prevzetni punici to, je voščila Uršika in cepetala od veselja. Tej ženski bi pač veljale v polnem obsegu besede Boris Mirana:

„Kaj gorjé ti tuje mar? ...
Kaj skrbite, da mori
brata brat in sin očeta;
da zvestost žene, dekleta,
kakor v solncu sneg kopni.“

Stanislav pa je skoraj pridirjal na plesišče. Prej popito vino mu je začelo raznemati kri. Takoj je zapazil Milico, ki je plesala z Franom. Vjednomer ji je nekaj govoril. Glej — Stanislavu je vskipela kri — sedaj jo je poljubil. Ona je zardela in povescila glavo. Stanislavu pa, ki si je to rdečico tolmačil po svoje, se je zdelo, da se mu je naslonila na prsi. Kakor ranjen lev je hotel planiti med nju in ju razločiti, pa premagal se je.

Milica, vsa zardela se je izvila iz rok Frana in hitela proti durim. Zardela je ob Stanislava. Malce ustrašila se ga je in to je bilo njemu zopet znamenje. Hotela mu je nekaj povedati, pa njegov mrzel pogled ji je zaprl sapo.

— Čestitam gospica Milica. Kakor vidim se izborna zabavate. Nato je zapustil plesišče. Hitel je domov.

— Ha, prokleta ... mrmral je jezno in stiskal pesti. — To je zvestoba. Ko pride drugi, se pa umakniti. V razburjenosti in naglosti ni pomislil, da je le on kriv, zakaj jo je pustil samo.

Milico so pa zadele te besede in njegov mrzli pogled, kakor strela z jasnega. Takoj je zapustila plesišče in sama brez spremljevalca

— „Vesna“ na Dunaju. Društvo slovenskih dijakov upodabljaajočih umetnikov „Vesna“ na Dunaju vabi na svoj I. redni občni zbor, kateri se vrši v soboto, dne 8. t. m. ob 7. uri zvečer v Richterjevi pivnici (III. Rennweg 1.). Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Odborovo poročilo. 3. Poročilo preglednikov. 4. Volitev odborov in preglednika. 5. Slučajnosti. Pred zborovanjem je vpisovanje starih in novih, rednih in izrednih članov. Opomba: Po § 4. (lit. c in d) društvenih pravil sme vstopiti kot redni član vsak na Dunaju bivajoči dijak upodabljaajočih umetnosti. Izredni člani so tudi lahko oni na Dunaju živeči dijaki, ki se bavijo z opod. umetnostjo kot postranskim predmetom. Slovanski gostje dobro oošli!

Odbor:

Dopisi.

Iz Šaleške doline. V teh meglenih pustih dneh sem se kar naenkrat znašel v Velenju, v tistem Velenju, kjer se baje slovenska inteligenca med seboj le nemški pogovarja. In glejte na lastna ušesa sem se prepričal, da je to gola resnica! Nekaterim Slovencev je menda takorekoč po domače rečeno „zacoprano“, da morajo med lepo slovenščino vedno mešati nemške besede, vsacega tujca nemško pozdraviti itd. Nekaterim se menda kar srce smeje, če imajo priliko s kom nemški govoriti. Po pravici se nam potem tujci posmehujejo češ: Kako pa naj govorim slovenski, če me že kar oddaleč nemški nagovoré in ko tako radi čebljajo to klasično velenjsko nemščino.

Pravkar se nahaja neka nemška glediška potovalna družba v Velenju, ki se baje prav dobro počuti, ker predstave tudi Slovenci prav pridno obiskujejo. No, če se res pri teh predstavah med Nemci srečnega in zadovoljnega počutijo, jim to ne more nihče zavidati. Vseeno pa bi le lahko posnemali vrle Šoštanjčane, ki se nobeden teh predstav v Šoštanju ni udeležil. Vsakdo pa bi mislil, da so za slovenske veselice in n. pr. predstave v Šoštanju tudi tako pridni. O, kaj še! Pri gostovanju ljubljanske gled. družbe v Šoštanju se jih je naštel samo okoli šest, pri drugih pa še včasih niti enega ni. An ko se potem opravičujejo nekateri, da jim pač ni bilo mogoče priti, ker imajo toliko opravila, da ne vedo kam bi se djali, se morajo pač vsakemu v srce smiliti, Res čuda da še žive.

Kakor se je že poročalo, prišle so v odbor bralnega društva nove, mlade moči, od katerih se velenjski Slovenci mnogo nadejajo. Toda predragi mi Velenjčani, le verjemite, da tudi novi odbor ne zna čudežev delati. Da se bo v narodnem oziru več kaj storilo, to bi morali pač sami začeti in najprvo vso narodno mlačnost zažgati, da se pokadi nemškutarjem pod nos. Treba bo biti radikalnejši, sicer si sami sčasoma vzgojite zmaja, ko bi potem pomalem in brez vsakega odpora pomel lepi velenjski trg v svoje nenasitno nemčursko žrelo. Če je kaka veselica, bodisi doma ali izven trga, če tudi uro daleč, udeležijo se je vsi od prvega do zadnjega. In kako so radikalni, pokazali so pri volitvi in še drugače že velikokrat.

Če še omenim, da so velenjski Nemci, pardon nemčurji, napravili odhodnico postajenačelniku gospodu Hočevanju, to je tistemu, ki je bil danes Slovenec jutri Nемец, pa sem pri kraju in upam, da kaj enakega pisati mi ne bo treba nikoli več.

Ponikva ob južni železnici. Dolgo je vladal pri nas mir. Nasprotja med kmeti, ki so bila pred leti nastala vsled političnih prepričkov, so se bila že polegla. Ta mir pa menda ni bil všeč nekemu mladeniču in porabil je zadnjo deželnozborsko volitev, da je prav po pobalinsko napadel našega občespoštovanega kmeta Josipa Zdolška (Kristana) in tiste kmete, ki so mu oddali svoje glasove na dan volitve. Resnici na ljubo se mora konstatirati, da Josip Zdolšek ni sam kandidiral in da so ga le kmetje postavili kandidatom, ker so bili ogorčeni, da se tudi v ptujskem volilnem okraju ni postavil kandidatom kmetovalec, kakor se je to zgodilo v drugih volilnih okrajih. Tudi je jezilo kmete, da ni bil nobeden povabljen na zaupni shod v Poličane. Naduti in domišljavi dopisnik hoče kmete zaradi svojega zavednega nastopa sramotiti pred javnostjo in njim daje razne priimke in jih imenuje klobasarje, breznačajneže in duševne reveže, kakor da bi bili isti, ki so volili doktorja Ploja sami učenjaki in pismouki. Dostojnost nam ne dopušča, da bi se zaradi tega spuščali v kako besedičenje z dopisnikom.

Pribiti pa moramo, da smo prepričani, da še nikdar ni kak slovenski rojak tako surovo pisal o svojih rojakih, kakor dopisnik, ki je skrpal zadnji dopis iz Ponikve. Ne vemo, ali je dopisnik bolj neumen ali bolj hudoben. Kdor je čital dopis, bode moral misliti, da takih propalic ni nikjer, ko so pri nas. Ponkovičani prodajajo svoj značaj za par desetice! Kri zavre v človeku, če kaj takega čita. In to je pisal Ponkovičjan, ki ima smelo čelo očitati drugim, da nimajo smisla za narodov blagor, in da se ne čutijo za družega poklicani kot da delajo med slovensko javnostjo zgago. Zgago je hotel napraviti dopisnik s svojim dopisom, to kaže najbolj to, da je brez vsake potrebe v dopisu navajal osebe in se lagal o njih, kakor le cigan lagati more. Na podoben način predbaciva vrlému posestniku Josipu Zdolšku breznačajnost, in če bi se bil dopisnik doma le malo ogledal okolu sebe, videl bi bil lahko tako neznačajnost bližje, kakor jo on drugemu očita. Lopovsko je tudi očitano nasproti volilcem, da so nemškutarji, kar dokaže dopisnik in na kakšen način so obrekovanci pokazali, da so nemškutarji. Dokler dopisnik tega ne stori je grd lažnik in ostuden obrekovalec. Upamo, da neslani dopis iz Ponikve ne bode spet zanetel prepira med kmeti in da bodejo kmetje dopisniku že dali odgovor, kakoršnega zasluži za svoje grdo obrekovanje.

Iz Paških goric. Zopet se je približala jesen in z njo veseli čas trgatve. Vesel hodi vinogradnik po gorci in ogleduje zlato grozdje ter preudarja, koliko posode bode moral pripraviti. No, letos letina ni tako bogata, kakor jo je vinogradnik pričakoval od začetka, toda približno toliko še bo kakor lansko leto. No, znano je, da

je slovenski vinogradnik skromna dušica in da je zadovoljen, če se letina le ne poslabša. Zadoljno vzdihne: hvala Bogu in svetemu Urbanu, da je še le toliko! Letos se tolaži stem, da bode kapljica dobra, in to je tudi nekaj. Ko bode prišel kupec in bode poskusil blago, ne bode gledal na par kronic.

In neko željo še ima Paški vinogradnik! Da bi kupci prišli namreč sami na njegov dom kupiti si pristnega Paščana. Večina vina iz naših goric se izvozi v Gornjo savinsko dolino. Včasih so prišli k nam kupci sami vino kupovat. Znašlo se je pa par vinskih barantavcev, kateri tukaj slabo vino po kolikor mogoče nizki ceni kupujejo in potem ponujajo okrog blago sumljive vsebine kot pristno.

S tem je prišlo naše vino v zelo slabo ime. Popolnoma gotovo in zanesljivo je, da tak prekupec ne bo kupil najboljšega blaga, ker ga vredno ne dobi in potem premalo dobička napravi.

Torej gostilničarji pozor!

Pridite vino sami kupovat in ne jemljite ga od prekupcev, kateri si žepe polnijo. Ne bodite se kesali!

Toliko v pouk.

Paški gorman.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Cenjene čitatelje „Domovine“ bode gotovo zanimalo slišati kaj iz Št. Petra pod Sv. gorami, ker se tako redko kedaj sliši v „Domovini“ kaj od nas, dasiravno je tudi pri nas dosti umazanega perila, ki bi se moralo bolj pogosto prati. Kakšna zaspanost vlada pri nas v narodnem oziru, razvidi se iz tega, da naša velika občina ni skrpala skupaj dne 20. septembra niti 50 glasov za narodnega kandidata dr. Ploja.

S tužnim srcem moramo povdarjati, da je tudi naš kraj okužila „ptujska giftna krota“. To se je najbolj pokazalo na dan volitev deželnega poslanca. Takrat so razni agitatorji prigovarjali nezavednim volilcem, naj volijo Bračkota. „Kmet naj voli kmeta, ne pa dohtarja.“ Med vsemi se je najbolj odlikoval kmetski fant Miha Uršič iz Križevega vrha. On je po hišah stikal, ter vsiljeval Bračkota za poslanca, ter s „Štajercem“ v roki navduševal za tega preroka rekoč! kako ga v „cajtingah“ hvalijo in priporočajo in čujte, kaj si je še iztuhtal! Ime „Štajerc“ je od lista odtrgal zaradi tega, da ne bi nihče „giftne krote“ spoznal. Cenjeni bralec ali ni to prebrisana glavica? Njegov rajni oče, ki je bil značajan mož, vzor pravega slovenskega narodnjaka, on bi se v grobu razjokal, ko bi izvedel, na kakšno pot je krenil njegov sin in s kako slastjo on „giftno kroto“ obira. Tužna majka Slovenija, ki imaš take izdajalske sinove,

Iz Gornje Radgone. Odbor „Kmetijskega bralnega društva“ se čuti dolžnega izreči svojo najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so ob slovesu desetletnice k temu pripomogli, da se je slavnost tako sijajno obnesla. Pred vsem se zahvaljujemo g. dr. Miroslavu Ploju, dvornemu svetniku, državnemu in deželnemu poslancu, ki je kumoval

bežala domov. Zapustila je plesišče, ono nesrečno plesišče, kjer se ji je vsekala huda rana in Bog vé, se li bo dala izlečiti.

Ples, akoravno zabava mladine, zabava tako dolgo, dokler se vrši vse v lepem redu, in ko še niso živci razburjeni, je res nekaj prijetnega. Saj je malone vsak izkusil. Gorje pa, ako je na plesu postalo vse razburjeno, ko vse drvi tja v en dan, in to je navadno povsod na deželi, potem je z zabavo končano. Tu vlada strast za strastjo in nesreča ne izostane. Marsikatera grenka solza, marsikateri tužni zdihljaj bi bil prihranjen, ako bi se plesalci dali brzdati in ohranili ples v lepem redu. Pa pojdimo zopet k naši povesti, od katere smo krenili.

Milica je prišla domov in se vrgla vsa obupana na posteljo. Solze, katere je dosedaj zadrževala so se ji vpile iz oči in ji hladile srčno rano.

In ihtela je vedno huje in huje... Telo je podrhtavalo krčevito od neizmerne boli.

— Oh Stanislav, zakaj si me tako hudo in naglo obsodil, je vzkliknila. — Pa saj me menda ni zelo ljubil, kakor je pravil. Kako se je vedel nocoj. Pustil me je samo in potem bi še plesati

niti ne smela?! In v njeni glavici je vstala trma proti njemu. Vendar bôl je bila hujša. Začelo se je že svitati, ko je zaspala, utrujena od solz, obležena, kakor je bila.

Proti poldnevu je dobil Stanislav pismo od Milice. Odpre jo z neko hlastnostjo in čita:

„Ljubi Stanislav!

Srce mi poka od tuge, da morda misliš slabo o meni. Jaz sem nedolžna. Pridi, povem Ti ustmeno vse... oh vse. Kleče te hočem prositi, odpustanja če sem kaj zakrivila. Kajne dragi, da prideš in odpustiš

Tvoji plakajoči

Milici.“

— Ha, nedolžna, nedolžna, vzkipele je zopet in zmečkal pismo. — To se pravi biti nedolžna, pustiti se drugemu poljubovati. Haha! se je zagrohotal in se ustrašil sam svojega glasú.

Krčevito se je zgrabil za glavo, potem pa udaril jezno po mizi. — Zato, da sem jo tako ljubil, mi napravi to?! In kdo vé, kaj se je še godilo prej, ko sem bil odsoten. Nekaj je moralo biti, drugače bi Uršika ne govorila tako samozavestno. Nič več se ne smete najini poti srečati. Čim prej odidem tem bolje.

Sedel je k mizi, da napiše slovo. Pisal je prvo pismo in jo raztrgal. Isto se je zgodilo z drugim. Nobene pametne besede ni znal napisati.

— Čemu pisanja, zamrmral je in vrgel pero na stran. — Ko me več ne bo tu, bo že vedela, pri čem je.

Še isti dan je odšel, ne da bi govoril z Milico. Tudi na vprašanja očeta in matere je odgovarjal kratko.

— Pa pridi zopet kmalu kaj pogledat, vabila je mati, ko mu je podala roko.

— Tako kmalu me menda sedaj ne bo, ali kali, odgovoril je sin dvoumno in šel. Pustil je pokajočo dekliško srce v neizmerni bolesti, katero je zakrivil sam, a v svoji vročekrvnosti tega ni hotel spoznati. Srca ljubljenske ni šel tolažiti, ni šel lečit tako kruto vsekane rane... Ni maral iti brisat solzá, ki so močile lepo lice Milice, čeravno je pri tem trpel sam. S silo je zatiral čustva, ki so se mu oglašala, ko je zapuščal rojstni kraj, kraj kjer biva ona, ki ima prostor tudi v njegovem srcu. On je odšel in Milica je zastónj čakala, zastónj plakala za zgubljeno srečo.

(Konec prihodnjic.)

zastavi kmetijsko mladeniškem bralnemu društvu. Tu se je lepo pokazalo, kako bije njegovo srce za mili naš narod slovenski in kako on občuti z njim njegove težnje.

V drugi vrsti se zahvaljujemo čilemu ljutomerskemu „Sokolu“, ki nas je s svojo korektno in precizno telovadbo dokaj iznenadil. Kličemo ti vrli „Sokol“ „Na zdar!“ — Pozabiti pa tudi ne smemo naših vrljih pevcev in pevk, ki so vsi svojo nalogo častno izvršili. Bodi jim na tem mestu izrečena prisrčna hvala!

Z našo zastavo smo pa sedaj — kratko rečeno — nad vse ponosni. Tisočera Vam hvala gospice in gospe, ki ste jo okrasile s tako krasnim — umetniškim, narodnim trakom. Živele! Hvala pa tudi cenj. gg. govornikom Korošecu iz Maribora in č. g. Gomilšek od Benedikta.

Kar nas je posebno tudi razveselilo je dejstvo, da so nas Kapelčani, Radgončani in Prekmurci v tako obilem številu posetili. Hvala! kličemo Vam vsem, ki ljubite narod svoj — Živeli in krepki „Na zdar!“

Marten na Vestfalskem. Dragi bralci „Domovine“! Gotovo že željno pričakujejo od svojih bratov Slovencev poročila od veselice, katera je bila dne 14. avgusta t. l. Dragi rojaki! To je bil dan spomina, kateri se je vršil najsičajnejše; kajti društvo je obhajalo svojo prvo veselico; pa že na tej veselici se je pokazalo, kaj zmoremo. Ob 4. uri popoldne je bila veselica napovedana, in že v tej uri so bila prostora prenapoljena. Došli so od vseh vetrov rodoljubni Slovenci. Na željo občinstva se je odposlala ob pol petih brzovjavka na Nj. Veličanstvo presvitlega cesarja Franca Jožefa, v kateri se mu je izrazila popolna udanost in zvestoba njegovih v tujini živečih Avstrijcev. Ko je brzovjavka odšla, prevzel je besedo predsednik avstrijskega pevskega društva „Alpski glas“ g. Kerten. Razjasnil nam je pomen veselice in nam priporočal edinost med sabo in zvestobo do cesarja in sklenil s trikratnim „Živijo“ k rojstvu Nj. Veličanstva. Godba je svirala cesarsko himno in ljudstvo je zapelo „Bog ohrani, Bog obvari nam cesarja Avstrijo“.

A na kar sme društvo najbolj ponosno biti, došla nam je ob 11. uri 40 min. po noči od Njega Veličanstva presvitlega cesarja Franca Jožefa sledeča brzovjavka:

„Išl Nj. c. i. k. apostolsko Veličanstvo zahvaljuje se najiskrenejše za voščilo tudi v daljavi spominjajočih se na svojega vladarja zvestih podanikov.“

Otripala so nam srca, ko se je brzovjav prebral v slovenskem in nemškem jeziku. Od žalosti in veselja videlo se je marsikatero oko rosno in iz sto in sto grl slišal se je krepki „Živijo“.

Prusi nas občudujejo in našega milega vladarja, da se je ponižal do priprostega ljudstva in nam poslal pozno v noč svoje očetovsko sočutje. Najmlajšo avstrijsko društvo sme pač ponosno biti s tem casarskim spominom. Veselica se je obhajala najmirneje brez vseh izgredov, čeprav je bilo ljudstvo od vseh vetrov in razno- ternih jezikih in ver.

Dne 28. avgusta so bili vabljeni vsi rodoljubni Slovenci k občnemu zborovanju, katero se je vršilo v prostorih g. Ivana Südkenheima.

Odbor avstrijskega pevskega društva „Cvetlika“ v Marten-u.

Politični pregled.

— Štajerski deželni zbor. V štajerskem deželnem zboru je dne 5. oktobra utemeljeval poslanec Roškar svoj predlog, da naj deželni zbor dovoli podporo onim posestnikom v mariborskem okraju, kateri so trpeli vsled vremenskih nezdgod škodo. Letos sta vihar in toča povzročila posestnikom v občinah Dobrenje, Št. Ilj, Št. Jurij ob južni železnici, Sv. Kungeta, Gradiška, Št. Jakob, Jarenina, Kaniža, Št. Peter pri Mariboru itd. nad 300.000 K škode. Ker je vsled tega mnogo posestnikov v nevarnosti za svoj obstoj, je nujno potrebno, da podpirata dežela in država oškodovane posestnike. Poslanec Wagner utemeljuje predlog o ureditvi reke Rabe. Predlog se izroči finančnemu odseku. Poročila deželnega odbora, med katerimi je tudi izjava deželnega odbora proti predlogu poslanca Žičkarja, da naj se v Sevnici ustanovi meščanska šola s slovenskim učnim jezikom, o prošnji občine Šoštanj glede deželne podpore za zgradbo vodovoda, nadalje o ureditvi potokov v brežiškem okraju, so izročili dotičnim odsekom. Sledile so nato interpelacije.

Poslanec dr. Dečko je interpeliral namestnika, zakaj so v Kozjem za en teden zaprli šolo. Protestirajo, ker so otroke med tem časom uporabljali Stiger in drugi posestniki hmelskih nasadov. Poslanec Vošnjak zahteva ustanovitev hiralnice v Šoštanju.

Rusko-japonska vojna.

Vojska v Mandžuriji. „Daily Telegraph“ poroča iz informacij, ki jih ima, da Japonci ne nameravajo več prodirati naprej proti Mukdenu in da so zelo neodločni. Čakajo pomožnih čet izpred Port Arturja. To so znamenja slabosti.

Da nastopi v Mandžuriji zimska doba, je še en mesec časa. V nasprotju z vestjo, da Japonci ne prodirajo več, poroča iz Harbina ruska brzovjavna agentura, da poizkuša Kuroki obiti rusko levo krilo in istočasno prodira ostala japonska armada proti ruskemu središču.

Dohajajo poročila o bojih prednjih oddelkov. V teh bojih so Rusi vzdržali svoja stališča. Tudi iz Sangaja poročajo londonskemu listu „Morning Post“: Pri Mukdenu se neprestano vrše boji. Rusi so svoja stališča na reki Hunho še bolj utrdili in opazujejo Japonce iz zrakoplovov. O boju prednjih straž poroča tudi ruski generalni poročnik Saharov. Dne 1. t. m. je odbil neki ruski polk prodiranje japonskega bataljona in treh eskadronov med Chuanchuandriom in Findiapu. Dne 1. t. m. sta napadla približno dva japonska bataljona in trije eskadroni v treh oddelkih prednje straže ruskih gardnih čet med reko Hunho in železnico. Rusi so napad odbili in na desni strani reke Hunho razpršili sovražne patrulje. Isto je dognala neka ruska patrulja, da je Davahov prelaz zaseden od 200 Hunhuzov, katerim poveljuje japonski častnik.

Japoncem prijazni listi zdihujejo. Japoncem prijazni listi so že pričeli vzdihovati, kaj bo z Japonci. Pišejo namreč: Za Japonce je zadnji čas, da pride do odločitve, ker imajo le komaj še numerično premoč. Že pri Ljaojanu je stalo 140.000 (?) Rusom 120.000 (?) Japoncev nasproti. Odločilna okolitev Kurokijeva se ni mogla izvršiti, ker je bilo premalo čet. Kuropatkinova taktika je že začela polagoma roditi sad. Doslej je bilo geslo: Pridobivati si časa, četudi izgubimo prostora! Pravilno odmeriti čas in prostor je pa bistvo strategije. Sedaj je pač gotovo, da bodo Rusi nasprotnika kmalu po številu presegali ter da bodo njihove najboljše čete stale v bojni vrsti. Japonci so pa že precej porabili svojih elitnih čet ter izpopolnujejo izgube že s formacijami druge vrste. Taktični uspehi, kakor pri Ljaojanu, nimajo trajne vrednosti, le strategične zmage z važnimi posledicami odločujejo. Sedaj se še ne morejo Rusi ustavljati morebitnim operacijam proti svojim krilom.

Boj za Port Artur. Peterburg, 5. okt. Steselj je poročal carju, da so bili 4 dni trajajoči japonski naskoki vsled heroizma ruskih čet odbiti z velikimi izgubami sovražnika. Sovražnik je hudo bombardiral ter naskakoval trdnjavo od severa in zahoda od 19. septembra do 5. ure zjutraj dne 23. septembra. Vsi naskoki so pa bili odbiti.

London, 5. oktobra. Zadnja poročila, ki so jih prinesli kitajski brzoseli včeraj v Čifu, poročajo, da je v Port Arturju vse v redu. Japonci, ki so nasproti utrdbi Ičan, izkušajo vkljub strašnemu ognju sosednjih ruskih utrdb spraviti v pozicijo težke topove.

Razne stvari.

— Nove bankovce po 10 kron namerava izdati avstrijska banka. Ti bankovci bodo podobni ameriškim, ki so bolj podolgovati.

— Defraydant Jenner — prijet? V Hamburgu sta baje dva moža prignala Jennerja zvezanega na policijo. Potrjena še ta vest ni.

— Poštni parnik „Zeeland“. „Red-Star Linie“-ve družbe je dne 4. oktobra t. l. srečno dospel v New-York. Tako poroča brzovjav.

— Afera Koburg-Matašic. V kratkem se mora pokazati je li sporazumljenje med to zakonsko dvojico mogoče ali ne.

— Do sedaj še neznan pregovor: Če greš na vojno, priporoči se Bogu enkrat; če greš na morje, priporoči se mu dvakrat; a če se imaš oženiti, priporoči se mu pa — trikrat.

Književnost.

— Narodni kolek je sedaj dobiti malone v vsaki narodni trgovini. Zahtevajte po deželi od slovenskih trgovcev, da prevzamejo prodajo kolka, in kupujte ga pridno, vsak vinar je dobrodošel. Vsakdo naj bi kolekoval svoja pisma, dopisnice itd. Odvetniki, trgovci in zdravniki naj bi kolekovali vse svoje ekspenzarje in račune; kakor zremo so že nekateri slovenski odvetniki v Celju to upeljali in upamo, da moremo v kratkem to o vseh narodnih pisarnah in trgovinah poročati. One trgovce, ki prodajajo kolek, prosimo, da nam javijo svoje naslove, da jih zamoremo slovenskemu občinstvu priporočiti. Izkazi so že pokazali, koliko se s tem kolkom koristi narodni stvari. „Zrno do zrna pogacha, kamen do kamna palača“.

— Akademični slikar gosp. Josip Germ, ki je razstavil tudi na Beligradski razstavi nekaj slik, med katerimi vzbuja posebno pozornost res izborna študija „Molitev“, izdal je kopijo svoje slike „Bled“. Najtopleje priporočamo slovenskemu občinstvu to sliko najznamenitejše slovenske pokrajine. Nobeden rodoljub naj bi ne zamudil, obesiti jo v svojem stanovanju, s tem doseže smoter: Mesto slabih kopij šablonskih slik, katere se mu ponujajo po različnih trgovinah, dobi tu res umetniško sliko in drugič podpira s tem slovenskega umetnika. Marsikateremu Slovincu bode ta slika tudi lep spomin na prevžite dni v krasnem Bledu. Slika kaže pokrajino v solnčni luči, ki je mojstersko pogojena, tudi je fino opremljena, tako da sodi v vsaki salon. Založil jo je umetnik sam (Praga, Zádavski námesty 10). Cena?

Listnica uredništva.

„Domovina“ ima od 1. oktobra naprej novega urednika. Novo uredništvo prosi vse cenjene dopisnike, da mu ostanejo še zanaprej zvesti, kakor so bili dosedaj; obenem pa kliče vsem novim dopisnikom slovenskega Štajerja: Dobro došli!

Saleški. Dopisi dobro došli.

Gosp. A. M. pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu.

Vprašate nas, zakaj ne štejemo tamošnje posojilnice med slovenske, ker je ista v slovenskem kraju. Odgovorili ste na to vprašanje obenem sami, ker pravite, da se v tej posojilnici mnogo nemčuri, bolje nemškutari.

Preglejte natančno pravila in potem se rodoljubno emancipirajte od jerobstva nemškega deželnega odbora v Gradcu ter pristopite v kolo drugih naših posojilnic, ki so združeni pod okriljem Zveze slovenskih posojilnic v Celju, ki je ta zavod k pristopu vabila že mnogokrat, a brezuspešno, potem se Vam ne bode treba več pritoževati, zakaj ta posojilnica ni všteta med slovenskimi. Isto Vam bode potrdil tudi njen ustanovitelj č. g. župnik Šegula.

Pianino

(442) 2-1

dobro ohranjen, je po ceni naprodaj. Vpraša se pri gosp. Južna, Sv. Jurij ob Taboru.

Moric Rauch

trgovina s steklom in barvami
Celje, Rotovška ulica št. 4

priporoča svojo bogato zalogo
- - najboljšega in trpežnega - -

Iaka za tla

s kojim si lahko vsakdo sam
tla pobarva. — Cena škatlje
(1 kilogr.) v štirih različnih

(382) - barvah 1 K 80 v (90 kr.). - 12—8

„Slovenski Štajerc“

radikalno narodni list

ki zastopa koristi štajerskih in koroških Slovencev,
izhaja na 16 straneh vsakih štirinajst dni v Kranju
in stane 2 kroni na leto.

(435) 3-1

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokrese, sprejema vsakovrstna popravila ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani (213) ceniki zastoj. 20—18

Naprodaj.

Po prav nizki ceni se prodaste v trgu Sevnici dve skupaj spadajoči

hiši

z malim vrtom in lepim prostorom pred hišo. Obe hiši ste jako pripravni za kakega obrtnika (rokodelca). V pritličju večje hiše je starodavna kovačnica tik okrajne ceste pri vhodu v trg.

K hiši spadate dve njivi, gozd in travnik v meri 3469 m². Ena njiva je lep stavben prostor. Cena 4800 K. Gotovega denarja je treba polovico; druga polovica ostane lahko na hiši. (433) 3—2

Natančneje se izve pri upravnistvu „Domovine“.

(439) 2-1

Večje in manjše stavbene prostore

ima naprodaj

Franc Confidenti, Sovodna p. Celju.

Sprejme se takoj
spreten

natakar

ali pa tudi

urna natakarica.

Kje, pove upravništvo „DOMOVINE“ v Celju.

(437) 3—2

Šunka

s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičevi jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr. Dunajske salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz šunke 1 gld. 20 kr. Ogrske Ia salame 1 gld. 70 kr., salame à la ogrske trde 1 gld. 50 kr. kila. Velike klobase po 20 kr. — Brinovec in slivovka pristna liter 1 gld. 20 kr. — Pošiljam le dobro blago od 5 kil naprej proti povzetju.

JANKO EV. SIRC v Kranju.

(436) 12—2

Vožnje karte in tovarni listi v

Ameriko

Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi York in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. vlade.

Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV., Wienergürtel 20 ali pa Resman Ivan, glavni zastopnik v Ljubljani. Kolodv. ulica št. 41, druga hiša na levo.

„Južnoštajerska hranilnica“

v Celju, „Narodni dom“

za katero jamčijo okraji: Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje pri Jelšah in Vranksko za popolno varnost vlog in za njihovo po pravih določenih obrestovanje do neomejene visokosti, ima sedaj hranilnih vlog čez

štiri milijone kron.

Hranilnica posluje s strankami vsak torek in petek dopoldne, za druga opravila pa je uradnica odprta vsak dan ob navadnih urah.

Hranilne vloge obrestuje po 4% in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje

rentni davek hranilnica sama

in ga ne odtegne vlagateljem, tako da dobe isti popolnoma nad 4% obresti. Izposoje pa od dne 1. prosinca 1905 na zemljiško varnost

po 4³/₄% odstotkov

občinam in korporacijam navedenih petih okrajev po po 4¹/₂% obresti.

(443) 1

Postrežba točna
in solidna!

Cene nizke!

(441) 1 Kdor želi biti postrežen z dobrim blagom po solidnih cenah, naj se obrne na že dolgo obstoječo znano tvrdo

Josip Hočevar

Kolodvorska ul. 5 Celje Kolodvorska ul. 5

katera izdeluje vsakovrstne obleke po najnovejšem kroju.

Velika zaloga tu- in inozemskega blaga.

Bogata izber narejenih oblek za gospode, dečke in otroke, kakor tudi najfinjših

zimskih sukenj, ulstrov, pelerin in havelokov.

Postrežba točna
in solidna!

Cene nizke!

Slav. občinstvu

priporočam svojo bogato zalogo raznovrstnih

peči, štedilnikov,

raznovrstne posode, kotlov za kuhinje in za žganje kuhati.

Velika izber nagrobnih križev.

Raznovrstni poljedelski stroji posebno pa slamoreznice.

Za jesensko gnojenje priporočam Tomaževo žlindro.

Navodila zastoj! Navodila zastoj!

Trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič.

ZVEZNA TISKARNA

V CELJU

Schillerjeva ulica 3

se priporoča p. n. občinstvu za usakourstno izvrševanje tiska v najnovejši in najelegantnejši obliki ter raznovrstnih barvah. Izdeluje

knjige, brošurice, časopise, diplome, vabila, letna poročila, prospekte, vstopnice, cenike, dekrete, plakate, vožne liste, mrtvaške liste, vizitnice, kuverte s firmo, tabele za urade itd.

Ker je opremljena z najmodernejšimi stroji in z motornim ozir. električnim obratom kakor tudi preskrbljena z velikim številom najrazličnejših črk in okraskov, prevzema vsa dela po konkurenčnih cenah, ki jih izvršuje okusno in solidno.

Knjigoveznica

izvršuje vsa knjigoveška in galanterijska dela, bodisi priprosta kakor tudi najfinejša trdno in okusno. Ker je knjigoveznica preskrbljena z vsemi najnovejšimi stroji največje sestave, sprejema ter ceno in kar najhitreje izvršuje tudi največja naročila.

